

ΕΤΟΣ Ε'

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐννατος

Συνδρομή ἑτησία : Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Αἰ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτησιαί.— Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως : Ὁδὸς Σταδίου, 6.

23 Μαρτίου 1880

Σφραγὶς τῆς

ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

Πέτρος Μαυρομιχάλης

Ἡ ἀνωτέρω σφραγὶς ἐλήφθη ἐκ τοῦ κατωτέρω ἔγγραφου, κοινοποιηθέντος ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐν Σμύρνῃ φιλογενοῦς ἱατροῦ κ. Μ. Π. Κοσσονῆ, πρὸς ὃν πολλὰς ἀφορμὰς ἔχει νὰ εὐγνωμῇ ἡ Ἐστία. Σ. τ. Δ.

Διὰ τῆς παρουσίας ἀποδείξεως δηλοποιῶ οἷς ἀνήκει, ὅτι ὁ ἐξοχώτατος ἱατρός κύριος Ἀναστάσιος Κορνῆλιος, μὲ τὸ νὰ ἦναι ἄνθρωπος τιμιώτατος, προκομμενέστατος, καθὸ ἄριστος ὄχι μόνον εἰς τὸ τῆς ἱατρικῆς ἐπάγγελμά του, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τῆς πολιτικῆς* ἐπειδὴ καὶ ἡ εὐφυΐα καὶ ἀγγίνοια τοῦ νοῦς του, τὸν ἀπεκατέστησαν εἰδήμονα καὶ ἀξίον φυσικὸν καὶ ἡθικὸν ἱατρὸν, καθὼς καὶ ἡ πείρα θέλει τὸν ἀποδείξει ὡς τοιοῦτον, καὶ αἱ ἀνὰ χεῖράς του ἔγγραφοι πράξεις τὸν μαρτυροῦσιν* ὅθεν καὶ ἐγὼ συνοδεύω τὴν ἐξοχότητά του μὲ τὴν παρούσάν μου ὄχι διὰ νὰ συστήσω τὸ αὐτοσύστατον τοῦ ὑποκειμένου του* ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὸ χρέος μου ἐπαιώνωντας τοὺς ἀξίους ἐπαίνοιο, καὶ διὰ νὰ προσφέρω τῇ ἐξοχότητί του ἐκ πρώτης ἀφετηρίας τῆς προσωπικῆς συναναστροφῆς ἡ ἀνήκουσα ὑποδοχὴ παρὰ τῶν φιλομούσων καὶ φιλογενῶν τῶν ἀγνοούτων τὴν ἐσωτερικὴν ποιότητα τοῦ ὑποκειμένου του* τούτου ἕνεκα καὶ ἀξιώσασαντας εἰς τὸ νὰ προσφέρω τῇ ἐξοχότητί του ἡ προσήκουσα ὑπόληψις καὶ τιμὴ τῆς ὑποδεξιώσεως, καὶ νὰ ἀξιοῦται ὡς ἀκροάσεως εἰς τὰ λεγόμενά του, ὡς ἀξία ἀκοῆς καὶ πίστεως διὰ τὴν ἐμπειρότητα ὅπου ἔχει εἰς τὴν ὀρθὴν σκέψιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων* καὶ οὕτως ὑπογράφωμαι ἐξ ἰδίας μου χερῶς, σφραγιζὼν καὶ τῇ σφραγίδι τῆς ἡγεμονίας μου.

ἠμ.θ' : Ἰουλίου 15 : Σπάρτη.

(Υ.π.) ΠΕΤΡΟΜΠΗΝΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἡ προκειμένη σφραγὶς φέρει, γράμμασι τουρκικοῖς, τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν* Πέτρο Μαυρομιχάλη, Μπάσ (sch) Μπόγ, Μάϊνα, ὃ ἐστὶ μέγας ἄρχων Μάϊνης.

Τὸ ὄνομα Μάϊνα, ἐξ οὗ ἐσχηματίσθη τὸ τῆς Μάϊνης ὄνομα, μνημονεύεται κατὰ πρῶτον ἐν τῇ 9 ἑκατονταετηρίδι. Ἄϊστέον, λέγει ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος, ὅτι οἱ τοῦ κάστρου τῆς Μάϊνης οἰκῆτορες οὐκ εἰσὶν ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῶν Σλαύων, ἀλλ' ἐκ τῶν παλαιότερων Ῥωμαίων, οἳ καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ τῶν ἐντοπίων Ἑλλήνες προσαγορεύονται. . . Ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ οἰκοῦσιν ἐστὶν ἀνυδρος καὶ ἀπρόσδοτος, ἐλαιοφόρος δὲ, ὅθεν καὶ τὴν παραμυθίαν ἔχουσιν». Ἐνταυθα ἤδη τὸ ὄνομα φαίνεται ἀποδιδόμενον εἰς δλόκληρον τὴν χερσονήσον τοῦ Ταυγέτου. Ἀλλὰ ἡ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν καὶ ἐπὶ κοινῇ ἐνεργείᾳ ἐνωσίς τῆς χερσονήσου ταύτης ἐκδηλοῦται σφαιρότερον ἐν τισὶν ἐπισήμοις ἐγγράφοις τῆς 17 ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἰδίως ἐν τῇ πρὸς τὸν δούκα τοῦ Νεβέρς ἀναφορᾷ, εἰς ἣν, γραφεῖσαν κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισὺ τῆς ἑκατονταετηρίδος ταύτης, ὑπογράφονται πάντες οἱ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ προεστοὶ «ἀπὸ τὸν κάθὸ τῆς Μάϊνης ἕως τὴν Καλαμάτα».

Πρῶτος μέγας τῆς Μάϊνης ἄρχων ἡ ἡγεμὼν προεχειρίσθη κατὰ τὸ δεύτερον τῆς ἑκατονταετηρίδος ἐκείνης ἡμισυ ὑπὸ τῆς Ὀσμανικῆς κυβερνήσεως ὁ Διβέριος Γερακάρης, ὅστις διήγαγε βίον πολυτάραχον, καὶ ἐξαχθεὶς ἐκ τοῦ κατέργου Κωνσταντινουπόλεως ἵνα λάβῃ τὸ ἀξίωμα ἐκεῖνο, κατέλυσεν ἐπὶ τέλους τὸ ζῆν ἐν Ἰταλίᾳ εἰς τὰς φυλακάς τῆς Βρεσάλιας. Ἐσχάτος δὲ ἡγεμὼν διετέλεσεν ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης, τοῦ

δοπούου δὲν ὑπάρχει Ἑλλήν ὁ μὴ γινώσκων τὰς ἐπιφανεῖς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπηρεσίας καὶ θυσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Μαρτίου 1880.

Κ. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΝΕΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

[Μυθιστόρημα Ἐκτορος Μαλὸ βραβευθὲν παρὰ τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Μετάφρασις Α. Ρ. Ραγκαβῆ].

Συνέχεια. (ὁ σελ. 161).

Ε'

Καθ' ὁδόν.

Ὅστις ἀγοράζει παιδιά διὰ τεσσαράκοντα φράγκα δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ἀφεικτικὸς καὶ ἀγριὸς ἀνθρωποφάγος, προμηθευόμενος νωπὸν ἀνθρώπινον κρέας διὰ τὸ μαγειρεῖόν του.

Ὁ Βιτάλης δὲν ἤθελε νὰ μὲ φάγῃ καὶ κατ' ἐξαιρέσειν σπανίαν παρὰ τοῖς ἀγορασταῖς τῶν παιδίων, δὲν ἦτον κακὸς ἀνθρώπος.

Ἡ ἀπόδειξις τούτου μετ' ὀλίγον μ' ἐδόθη.

Ἐκ τῆς χειρὸς μ' εἶχε συλλάβει εἰς αὐτὴν τὴν ἀκρόρειαν, τὴν διαιροῦσαν τὴν κοιλάδα τοῦ Λήγηρος ἀπὸ τῆς κοιλάδος τῆς Δορδόνης, καὶ σχεδὸν ἀμέσως ἤρχισαμεν νὰ καταβαίνωμεν τὴν πλευρὰν τὴν ἐστραμμένην πρὸς μεσημβρίαν.

Ἀφ' οὗ δ' ἐπεριπατήσαμεν ἐν τέταρτον τῆς ὥρας περίπου, μοὶ ἀφῆκε τὴν χεῖρα.

— Τώρα, εἶπε, περιπάτει βραδέως πλησίον μου· μὴ λησμονῆς ὅμως ὅτι, ἂν σοὶ ἔλθῃ ὄρεξις νὰ φύγῃς, ὁ Κάπης καὶ ὁ Ζερβίνος δὲν θ' ἀργήσουν νὰ σὲ προσθάσουν. Ἡξευρε, ἔχουν τοὺς ὀδόντας ὀξεῖς.

Νὰ φύγω, ἠσθανόμην ὅτι τώρα πλέον ἦτον ἀδύνατον, ἐπομένως ὅτι ἦτον ἀνωφελὲς νὰ τὸ δοκιμάσω.

Σιωπῶν, ἀνεστéναξα.

— Λυπεῖσαι, ἐξηκολούθησεν ὁ Βιτάλης. Τὸ ἐννοῶ καὶ δὲν σὲ καταδικάζω. Ἐχεις τὴν ἀδειαν νὰ κλαύσῃς, ἂν σ' εὐχαριστῇ. Ἀλλὰ προσπάθησε νὰ ἐννοήσῃς ὅτι δυστυχία δὲν εἶναι διὰ σὲ ὅτι σ' ἐπῆρα. Τί θὰ ἐγίνεσο; Ὅα σ' ἐστελλον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸ κατάστημα τῶν ἐκθέτων. Αὐτοὶ ὅπου σὲ ἀνέθρεψαν, γονεῖς σου δὲν εἶναι. Τὴν μητέρα σου λέγεις ὅτι τὴν ἀγαπᾷς, ὅτι ἦτον καλὴ πρὸς σὲ, ὅτι εἶσαι ἀπληπισμένος διότι φεύγεις ἀπὸ πλησίον της. Ὅλ' αὐτὰ καλά καὶ ἄγρια συλλογίσου ὅμως ὅτι δὲν θὰ τῇ ἦτον δυνατόν νὰ σὲ διατηρήσῃ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνδρός της. Καὶ αὐτὸς ἀδύμνη ἴσως δὲν εἶναι τόσον σκληρὸς ὅσον τὸν φαντάζεσαι. Δὲν ἔχει πῶς νὰ ζήσῃ· ἔπαθε σωματικῶς· δὲν ἔμπορεῖ πλέον νὰ ἐργασθῇ· σκέπτεται λοιπὸν ὅτι δὲν ἔμπορεῖ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης διὰ νὰ σὲ τρέφῃ. Ἐννόησον σήμερον, παιδίον μου, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι μάχη, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν δὲν γίνεται πάντοτε ὁ,τι θέλομεν.

Βεβαίως φρόνιμοι λόγοι ἦσαν αὐτοὶ, ἡ τοῦ-

λάχιστον λόγοι ὑπὸ τῆς πείρας ὑπαγορευόμενοι. Ἄλλ' ὅ,τι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀντήχει πάντων τῶν λόγων ἰσχυρότερον εἰς τὴν καρδίαν μου, ἦτον—ὁ χωρισμός.

Δὲν θὰ ἐβλεπον λοιπὸν πλέον ἐκείνην ἥτις μὲ ἀνέθρεψεν, ἥτις μ' ἐθώπευεν, ἦν ἡγάπων, — τὴν μητέρα μου!

Καὶ ὁ στοχασμὸς οὗτος μοὶ ἔσφιγγε τὸνλαιμόν, μὲ ἀπέπνιγε.

Ἐπεριπάτου ὅμως πλησίον τοῦ Βιτάλη, προσπαθῶν νὰ ἐπαναλέγω εἰς ἑμαυτὸν ὅσα μοὶ εἶπε. Βεβαίως ὅλ' αὐτὰ ἦσαν ἀληθῆ. Ὁ Βαρβερίνος δὲν ἦτον πατήρ μου, καὶ οὐδεὶς ὑπῆρχε λόγος βιάζων αὐτὸν νὰ ὑποστῇ ἐξ αἰτίας μου ὅλας τῆς πενίας τὰς ἀθλιότητας. Εἶχε προθυμηθῇ νὰ μὲ ἀνασώσῃ καὶ νὰ μ' ἀναθροέψῃ. Τώρα μὲ ἀπέπεμπε, διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ μὲ διατηρήσῃ. Δὲν ἔπρεπε, ὅταν τὸν ἀνελογίζομην, νὰ ἐνθυμῶμαι τὴν παροῦσαν ἡμέραν, ἀλλὰ ὅλα τὰ ἔτη ὅσα ἔζησα εἰς τὸν οἶκόν του.

— Σκέψου ὅ,τι σὲ εἶπα, μικρῆ, ἐπανελάμβανεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ Βιτάλης. Δὲν θὰ εἶσαι πολὺ δυστυχὴς πλησίον μου.

Ἀφ' οὗ κατέβημεν ἀρκετὰ τραχὺν κατήφορον, εὐρέθημεν εἰς εὐρύχωρον χέρσον πεδιάδα, ἥτις μακρὰν μονότονος ἐξετείνεται. Οὔτε οἰκία καμμία οὔτε δένδρον. Μόνον ἐρεῖαι ὑπέρυθροι ἐκάλυπτον πᾶσαν τὴν ἔκτασιν, καὶ ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα σπάρτα ναννοφυῆ ἐκυμάτου εἰς τὸν ἄνεμον.

— Βλέπεις, μοὶ εἶπεν ὁ Βιτάλης, ἐκτείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸ γυμνὸν πεδίον, ὅτι θὰ ἦτον μάταιον νὰ ζητήσῃς νὰ φύγῃς· ὁ Κάπης καὶ ὁ Ζερβίνος ἀμέσως θὰ σ' ἐπρόφθανον.

Νὰ φύγω; Οὔτε εἰς τὸν νοῦν μοὶ ἐπήρχετο. Καὶ παῦ νὰ ὑπάγω; Πρὸς ποῖον;

Καὶ τέλος πάντων ὁ ὑψηλὸς αὐτὸς γέρον μὲ τὴν μακρὰν πολιὰν γενειάδα δὲν ἦτον ἴσως τόσον φοβερὸς ὅσον κατ' ἀρχὰς ἐνόμισα. Ἄν ἦτον κύριός μου, ἴσως δὲν θὰ ἦτον κύριος ἀνιλεῖς.

Πολὺν χρόνον ἐπεριπατοῦμεν εἰς τὰς θλιβεράς μοναζίας ἐκείνας, καὶ τὰς χέρσους γαίας ὅταν ἀφῆνομεν εὐρίσκομεν πεδιάδας φρυγανσκοπεῖς, καὶ πέριξ ἡμῶν, μέχρις οὗ ἡ ἄρασις ἐξετείνεται, ἐβλέπομεν μόνον λόφους στρογγύλους, ἔχοντας τὰς κορυφὰς φαλακράς.

Ὅλως διόλου ἄλλην ἰδέαν εἶχον περὶ ὁδοποριῶν, καὶ ὅτε ποτὲ εἰς τὰ παιδαριώδη μου ὄνειρα ἐγκατέλειπον τὸ χωρίον μας, περιέτρεχον κατὰ φαντασίαν τόπους ὠραίους, κατ' οὐδὲν ὁμοιάζοντας ἐκείνους οὓς εἶχον ἤδη πρὸ ὀφθαλμῶν μου.

Προσέτι δὲ τότε κατὰ πρῶτον διέτρεχον τὸσον δρόμον χωρὶς ν' ἀναπαυθῶ.

Ὁ κύριός μου ἐβάδιζε διὰ μετ' ἄλου κανονικοῦ βήματος, ἔχων τὸν Καρδούλην εἰς τὸν ὦμον ἢ εἰς τὸν σάκκον του, καὶ περὶ αὐτὸν ἔτρε-